

ВІДВАЖНИЙ СЛІДОПИТ БІЛЯ ВОД ОНТАРІО

Немало життів забрала кровопролитна війна, що десятиліттями велася між французькими та англійськими колонізаторами за американські землі. Все, що відбувається на сторінках роману “Слідопит” Фенімора Купера, стосується кінця 50-х років XVIII століття і пов’язане насамперед із війною. У цій книзі, що побачила світ у 1840 році, ми знову зустрінемося з улюбленим героєм Купера Натті Бампо-Слідопитом, розвідником англійської армії. Він, як з а вжди, відважний, винахідливий, шляхетний, непримиренний до невинуватої жорстокості, мріє про мирне і чесне існування, засуджує расову зарозумілість колоністів.

На берегах і островах величезного озера Онтаріо пролилася кров французів, англійців, індіанців, серед яких сержант Дангем, лукавий індіанець Гостра Стріла, що перейшов на бік французів, зрадник М’юр та багато інших.

Чи впевнені ті, хто ризикують своїм життям заради чужих інтересів, що війна, в якій вони беруть участь, є справедливою? Над цим не задумується ні сержант Дангем, чесний вояк, ні старий моряк Кеп, з появою якого на сторінках роману повіяло солоним повітрям морів і безкраїх океанів... Буркютун Кеп, з явною зневагою до прісної води, з нахилами означувати все з допомогою термінів морського словника, вносить частку грубуватого, але зичливого г умору в деколи сумні та жорстокі епізоди книги.

Сторінки, на котрих оживає образ моряка, мимоволі нагадують самого Купера, який в молоді роки захоплювався романтикою морських подорожей і втік із дому, прослуживши декілька років на флоті. Саме на озері Онтаріо молодий моряк, задовго до того, як написати свій роман, будував з іншими американськими моряками військовий бриг. Тема моря залишилась назавжди близькою йому...

Відтак, Дангем і Кеп не мають сумнівів щодо того, що вони роблять справедливе діло. В “Останньому із могікан”, що був написаний за чотирнадцять років до “Слідопита”, Купер і сам був недостатньо об’єктивним у висвітленні цього питання. Якими чорними

барвами він змальовував тоді французького командира Манкольма і тих індіанців, які підтримували його!

У “Слідопиті” автор починає по-новому оцінювати деякі явища. І ті герої книги, в характері яких Купер втілює риси душевної чистоти і чесності, вже розуміють, що жорстокі й підступні методи ведення війни та її цілі у англійців і французів однакові. Так Слідопит підтримує Мейбл Дангем, коли вона, засуджуючи обман і підкуп індіанців, каже: “Якщо французи роблять погано, підкупляюч иди-кунів, аби вони вигрібали за них жар з вогню, то чому ми повинні виправдовувати за це ж саме англійців?”. Мейбл, так само, як і Слідопит і, звичайно ж, як сам автор роману, непримиренно оцінює жорстокість колоністів, які переможно прямують землями, що зроду-віку належали індіанським племенам.

Шляхетний Натті Бампо-Слідопит, беручи участь у цій війні як надзвичайно вправний стрілець і тямущий розвідник, опиняється у становищі людини, яка сприяє жорсткому винищенню інших людей. Тому людяний, добрий Натті мріє про мир, про той час, коли він знову мандруватиме лісами, не зустрічаючи інших ворогів, крім диких тварин.

Слідопит знаходить співзвучність своїм почуттям і думкам у Мейбл Дангем, в її дружбі й безпосередності. Мейбл стає для Слідопита втіленням ідеальної жінки: у ній гармонійно поєднується те цінне, що несе у собі цивілізація — освіченість, широкий кругозір, начитаність, — з чистотою душі, прямою та незіпсутістю, які завжди здавалися Слідопиту пов’язаними з життям на лоні природи. Він починає гостро відчувати свою неосвіченість, свою відірваність від того світу, в якому Мейбл відчувається вільною. Натті-Слідопит ніжно покохав цю справді розумну й добру дівчину. І саме тут письменник уводить нас у світ інтимних почуттів свого героя, котрими насичений цей роман.

Ми, читачі, сприймаємо кохання Натті Бампо з сумом і жалем. Адже волею автора, Мейбл обере не Слідопита, до якого вона відчувала дочірні почуття, а молодого, не менш шляхетного Джаспера.

Змальовуючи інтимні почуття Слідопита, Купер робить його образ багатограннішим, допомагає нам реальніше і яскравіше сприймати його. Ми пізнаємо його не тільки як відважного розвідника, благородного супротивника, байдужого до егоїстичних, корисливих цілей. Тепер ми впевнені в тому, що в будь-яких проявах Натті Бампо чистий душею і здатний на самопожертву. Й хоча Слідопит незграбно

виявляє свої почуття та наївний у своїх сподіваннях, він безмежно зворушливий у своєму коханні до Мейбл. Це почуття таке глибоке і безкорисливе, позбавлене будь-якого відтінку грубості чи егоїзму, що цілком зрозумілою і закономірною стає та велика жертва, котру Натті приносить заради щастя Мейбл, добровільно відмовившись від неї. Коли читаєш епізоди, присвячені непростим стосункам Натті, Мейбл і Джаспера, важко вирішити, хто з них чесніший і благородніший. Вони однаково викликають нашу любов і повагу.

Читач не може не захоплюватись багатою уявою автора, який яскраво відтворив події і навіть “повітря” Америки XVIII сторіччя, його повагою до людей з “червоною шкірою”, співчуттям до індіанських племен, які жорстоко винищують під час колонізації американських земель.

У своєму романі Купер уміло розкрив почуття героїв і змалював їх з ширюю простотою і безпосередністю. Нас захоплюють складні та суперечливі відносини між Мейбл і Червоною Росією, індіанською жінкою, вихованою традиціях племені; вона підкоряється волі свого віроломного чоловіка — ворога англійців, і разом з тим глибоко віддана Мейбл. Ці душевні конфлікти не можуть залишити читача байдужим.

Нам стає сумно, коли на останніх сторінках “Слідопита” зникає в лісах самотній Натті Бампо. Відчувши гіркоту нерозділеного кохання та нездійснених сподівань Натті стає самотнішим ще й тому, що кордони одвічних лісів і незайманої природи все далі посуваються на захід. І як би не намагався Натті втекти від незрозумілої гнітючої цивілізації, вона невідворотно вторгається у його володіння.

Минуло багато років — і Мейбл знову почула про знаменитого мисливця, “людину рідкісної духовної чистоти — Шкіряну Панчоу”. Саме це прізвисько об’єднало п’ять книг, присвячених Натанієлю Бампо, як і прийнято називати “епопеєю про Шкіряну Панчоу”.

Надія Ейшискіна

Розділ I

Іх було четверо: двоє мужчин і дві жінки. З шанобливим здивуванням споглядали вони краєвид, що відкривався їхньому зору. Аби краще розгледіти всі деталі картини, вони вибралися на величезну купу дерев, повалених буревієм. Адже серед урочистих сутінків у похмурих і вогких схованках американських лісових нетрів такі просіки, утворені ураганами, стають немовби світлим оазами. Купа дерев, про які ми зараз говоримо, знаходилась на вершині невеликого пагорба. Він був невисокий, але, попри те, з нього відкривалася широка панорама — рідкісне видовище для людини, що мандрує лісами. Величезні стовбури, повалені вітром, поламани, мов соломинки, так сплелись між собою віттям, що їхне гілля могло слугувати навіть за драбину чи підпору для рук. Одне велике, вирване з коренем дерево стирчало догори відземком; його забите землею коріння утворювало своєрідний майданчик, на який і вийшли четверо подорожніх. Двоє з них, мужчина і жінка, були індіанцями із племені тускарорів.

Їхніми супутниками були чоловік, зовнішність якого свідчила, що він провів життя в океані — якимсь простим матросом, і молода дівчина з тихим і розумним виразом обличчя, рухливим і одухотвореним водночас. Її великі блакитні очі світилися глибоким почуттям, навіяним цією сценою.

На захід — лише у цьому напрямку перед мандрівниками відкривалася далечінь — погляд линувдо могутнього океану з розкішного

---

¹Тускарори — індіанське плем'я, що входило до ірокезького союзу племен.

листу, забарвленого усіма відтінками, властивими природі сорок другого градуса північної широти. В'яз із граціозною схиленою верхівкою, різноманітні види клена, численні породи американського дуба, широколиста липа сплїтали свої віти, утворюючи широкий листяний килим, що губився десь за обрієм. То там, то тут серед просвітів виглядали вже менші берези, осики з тріпотливим листям, різновиди ліщини — мешканці тих країв, де природа не дуже багата; вони здавалися безпорадними і непоказними серед гордих, могутніх дерев. Подеколи прямий, високий стовбур сосни підносився над цим зеленим морем, немов величезний обеліск, штучно зведений серед долини листя. Навколо — неозора зелена далечінь, ніжна гра барвів і відтінків, усі переливи світла у тіней; урочистий спокій природи вселяв почуття благоговіння...

— Дядечку, — сказала своєму супутнику здивована і зачарована дівчина, ледь торкнувшись його руки, щоби піднятися на майданчик, — це схоже на океан, який ви так любите!

— Ось що значить неосвіченість і дівоча фантазія, Магніте! (Так часто називав свою племінницю моряк, натякаючи на її привабливість). Лише дитя може порівняти цю пригорщу листя з Атлантичним океаном! Усі ці дерев'яні вершки можна було б прикріпити до камзола Нептуна¹ замість букета.

— У ваших словах, дядечку, здається, більше жартів, ніж правди. Погляньте: милі тягнуться за милями, а скрізь — лише листя й листя. Що б іще ви помітили на океані?

— Що б іще? — повторив дядько, нетерпляче відсунувши лікоть, до якого торкалася племінниця; руки його, схрещені на грудях, були закладені за борт червоного сукняного камзола, пошитою за модою того часу. — Але де ж, де піна бурунів, блакитна вода, вали, кити, смерчі та вічне перекочування хвиль на цьому лісовому клаптику, моя люба?

— Але жв океані немає таких прекрасних верхівок дерев, цієї урочистої мовчанки, цього запашного листя і чудової зелені, дядечку?

— Дурниці, Магніте! Якби ти що-небудь тямил у цьому, ти б знала, що зелена вода обіцяє моряку загибель. Навіть простаку зелена вода навряд чи сподобається.

— Але зелень дерев — зовсім інша справа. Чуєте цей звук? Це вітерець дихає в листі.

---

¹ Нептун — у римській міфології — бог морів.

— Почула бти подих північно-західного вітру у відкритому морі, дитино, і тоді вже б говорила про дихання вітру! Але де ж шторми та буревії, пасати та східні вітри у цьому лісовому закутку? І які риби плавають під цією тихою поверхнею?

— Місце, де ми тепер знаходимося, свідчить, що тут були буревії, дядечку, і якщо під цими деревами немає риб, то є звірі.

— Ну, не знаю, — відповів дядько повчальним тоном моряка. — Нам в Олбан² наговорили різних історій про диких звірів, яких ми начебто зустрінемо, але проте ми ще не бачили нікого, хто міг би налякати навіть тюленя. Не думаю, щоб якісь із ваших сухопутних звірів могли би зрівнятися з акулою південних широт!

— Погляньте! — вигукнула племінниця, більше захоплена красою лісу, ніж доказами свого дядька. — Бачите, там, над деревами, піднімається дим? Можливо, там житло?

— Бачу, бачу! Дим — ознака того, що тут живуть люди, а це варте тисячі дерев. Треба показати Гострій Стрелі, який може пройти повз порт, не помітивши його. Там, де дим, там і камбуз³.

Старий моряк вийняв руку з-під камзола, легенько торкнувся плеча індіанця, який стояв поряд і показав йому на димок, що здіймався над листям на відстані милі від них і, розтікаючись непомітними струменями, зникав у повітрі.

Тускарора був одним із тих воїнів з гордою поставою, які раніше часто зустрічалися серед тубільців Америки; хоча він інколи бував у поселеннях і мав нагоду познайомитися зі звичаями і навіть мовою білих, однак зберіг велич і впевнену гідність вождя. Його ставлення до моряка було дружнім, проте стриманим, адже індіанець, який бачив багатьох офіцерів різних військових чинів, не міг не помітити, що його супутник був лише солдатом. Справді, спокійна гордість тускарори вселяла таку повагу, що Чарлз Кеп (так звали старого моряка) не дозволяв собі у стосунках із індіанцем панібратства, хоча вони були знайомі вже більше тижня. Однак дим вразив моряка не менше, ніж несподівана поява вітрила у відкритому морі, і він уперше ризикнув торкнутися плеча індіанця.

---

¹ П а с а т — у Північній півкулі постійні північно-східні вітри, що дмуть між тропіками й екватором.

² О л б а н і — одне із найдавніших міст США. Засноване голландцями в 1623 році. Столиця штату Нью-Йорк.

³ К а м б у з — кухня на судні.

Гострий зір тускарори миттю помітив дим. Хвилину індіанець стояв, звівшись на пальці, роздувши ніздрі, немов сарна, що відчуває підозрілий запах у повітрі, і непорушно зосередивши погляд у той бік, як гончак, що чекає пострілу свого господаря. Потім він опустився, і з його грудей вирвався тихий вигук — звук м'який та ніжний, не схожий на різкі крики індіанського воїна. Зовні він був спокійним, і лише його чорні орлині очі запитливо вдивлялися у далечінь. І дядько, й племінниця добре знали, що їхня довга мандрівка незаселеними місцями була небезпечна, та вони не могли вирішити, доброю чи поганою ознакою є цей дим, що сповіщає про близьку присутність якихось людей.

— Очевидно, поблизу онеїди¹ чи тускарори, Гостра Стріло, — сказав Кеп. — Чи не приєднатися нам до них, щоб провести ніч у їхньому вігвам?²

— Тут немає вігвама, — спокійно відповів Гостра Стріла, — занадто багато дерев.

— Але ж повинні тут бути індіанці? Можливо, тут знаходиться хтось із ваших старих друзів, містере?

— Немає тускарори, немає онеїда, немає могаука³. Вогонь блідолицього.

— Що за диявол! Ось це, Магніте, вже вище знань моряка: ми, старі морські вовки, можемо відрізнити матроський тютюн від солдатського й гніздо річкового матроса від койки справжнього моряка, але, здається мені, найдосвідченіший адмірал на флоті його Величності не відрізнити королівського диму від диму вугільника!

Обличчя і погляд дівчини, що стояла поряд із моряком, оживилися від думки, що десь поряд, у цій лісовій глушині, є людські істоти. Не знаючи, що подумати — тому що вони обидвоє мали нагоду дивуватися знанням або, краще сказати, інстинкту тускарори, — вона промовила:

— Багаття блідолицих! Та ні, дядечку, він не може цього знати!

— Десять днів тому, дитино, я б поклявся у цьому, а от сьогодні і сам не знаю, чому вірити, а чому ні. Можу я дозволити собі запитати вас, Стріло: чому ви гадаєте, що отой димок — від багаття блідолицих, а не червоношкірих?

---

¹О н е ї ди — індіанське плем'я, що входить до ірокезького союзу племен.

²В і г в а м — житло індіанців Північної Америки.

³М о г а у к и — плем'я, союзне з ірокезами.

— Сирі дрова, — відказав індіанець з таким спокоем, з яким хіба що вчитель витлумачує умову задачі спантеличеному учневі. — Дуже сире — багато дим; багато вода — чорний дим.

— Але ж, прошу вибачення, добродію Стріло, дим не чорний, до того ж, він і невеликий. Як на мої очі, він такий легкий та кучерявий, як із капітанового чайника, коли від дров на кораблі нічого не залишається, окрім кількох трісок у трюмі.

— Дуже багато вода, — повторив Гостра Стріла, злегенька кивнувши головою. — Тускарора дуже хитрий палити багаття з вода; блідолиций багато книги, а палити все: багато книги — мало знати.

— Ну, щодо книжок, то в цьому є слушність, не заперечую, — сказав Кеп, який не був великим поборником науки. — Це він, Магнітику, натякає на твоє читання, бо вождь розуміється на всьому чудово у свій власний спосіб. А скільки ще, за вашими розрахунками, Стріло, до тієї сажавки, яку ви звете озером і куди ми ось уже стільки днів тримаємо курс?

Тускарора дивився на моряка зі спокійною зверхністю, відповідаючи:

— Онтаріо — як небо; йти одне сонце, і великий мандрівник бачити озеро.

— Таки так, я — великий мандрівник, не заперечую, проте з усіх моїх мандрівок ця — найдовша, найневигідніша і найвіддаленіша від морських гаваней. Але якщо до цієї водиці, Стріло, й справді тут близько, та до того ж її ще й так багато, то пара добрих очей побачила б її, адже з цього спостережного пункту, либонь, видно щонайменше за тридцять миль?

— Дивіться! — сказав Гостра Стріла, повагом і граційно простягаючи руку вперед. — Онтаріо!

— Дядечку, ви звикли кричати “Земля!”, а не “Вода!” і тому, напевне, не помітили озера! — вигукнула небога, сміючись, як дівчата звичайно сміються із власних жартів.

— Гай-гай, Магнітику! Невже ти й справді гадаєш, що я не впізнав би своєї рідної стихії, якби вона була в полі зору?

— Але ж Онтаріо — не ваша стихія, любий дядечку, бо ви звикли до солоних вод, а це озеро — прісне.

— Це може мати значення хіба для якого молодого матроса, але не для такого морського вовка, як я! Я, дочко, розрізну воду, навіть і в Китаї!

— Онтаріо! — з притиском ще раз повторив Гостра Стріла і знову показав рукою на північний захід.

Кеп уперше, відколи вони познайомилися, кинув на тускарору погляд, у якому було щось від зневаги, хоча й простежив за рукою та очима індіанця, які з усією очевидністю вказували на чисту пляму в небі — якраз поверх листяної рівнини.

— Так і є, я знав, що воно таке завбільшки, ще коли покидав морське узбережжя і вирушав на пошуки цієї прісноводної сажавки,— підсумував Кеп, здвигнувши плечима, як людина, котра давно вже має готову думку і вважає, що більше ні чого переливати з пустого в порожнє.— Може, воно й справді там, те Онтарію, але ж воно могло б уміститись і в моїй кишені. Що ж, сподіваюся, коли ми дійдемо туди, там буде хоч де повернутися нашому човнові. Проте, Стріло, якщо тут десь поблизу є блідолиці, то я, признатися, бажав би дістатися до них на відстань голосу.

Цього разу тускарора на відповідь спокійно схилив чоло, і всі мовчки зійшли з поваленого дерева. Шойно вони ступили на землю, Гостра Стріла заявив, що йде до багаття, аби допевнитися, хто його розіклав, а своїй дружині, Кепові та його небозі радив повернутися до піроги, яку вони залишили на річці, й там чекати, поки він повернеться.

— Ні, вождо, це ще можна було б допустити при вимірюванні глибини, та й то лише неподалік від узбережжя, де знайомий фарват е р¹,— заперечив Кеп.— А в такому незнайомому краю, як цей, гадаю, було б не зовсім безпечно відпускати лоцмана одного далеко від корабля. Отож, з вашого дозволу, ми не будемо розбивати гурту.

— Що хотіти мій брат? — суворо запитав тускарора, не образившись, однак, на погано приховану недовіру.

— Вашого товариства, добродію Стріло, й більш нічого. Я хочу піти з вами і побалакати з цими незнайомцями.

Тускарора погодився без заперечень, але знову відіслав до човна свою терплячу й покірну маленьку дружину, яка зрідка зводила на нього великі чорні очі лише для того, щоб виразити в однаковій мріі і повагу, і страх, і любов до чоловіка. А тут затялася ще й Магнітик. Завзята, а в години випробувань і досить-таки енергійна, вона, однак, була просто жінка, і сама думка, що їй доведеться залишитися одній, без захисту чоловіків посеред пуші, котра, як шойно підказали їй чуття, навряд чи де взагалі доходила кінця-краю, сповнила її таким гострим боєм, що вона теж забажала супроводжувати дядька.

---

¹Ф а р в а т е р — шлях для безпечного проходу суден.

— Повірте, я вже так насиділася в човні, що мені буде вельми корисно пройтися, дорогий сер,— додала дівчина, і її личко, що так зблідло, хоч вона й намагалася зберегти спокій, почало знову густо наливатися рум'янцем.— А крім того, може, серед тих невідомих є й жінки.

— Ну, добре, дитино, підеш. Та це й недалеко — який кабельтов¹ звідси, тож за годину до заходу сонця вже будемо тут.

Одержавши дозвіл, дівчина, справжнє ім'я якої було Мейбл Дангем, почала лаштуватися в дорогу, а Червнева Роса — так звали дружину Гострої Стріли — байдуже попростувала до піроги, бо занадто звикла до послуху, самоти й мороку лісу, щоб відчувати якийсь страх. Троє ж, що лишилися біля вітрового валу, обминули непрохідне плетиво, дійшли до узлісся й рушили в потрібному напрямку. Гострій Стрілі було досить кількох поглядів, тим часом старий Кеп, перш ніж довірится тіням дерев, розважливо визначив напрямок за кишеньковим компасом.

— Воно, Магнітику, може, й личить індіанцю стернувати за нюхом, але наш брат, який пройшов науки, знає ціну стрілці,— промовив дядько, плентаючись позаду за тускаророю, що ступав легко й упевнено.— Повір моєму слову, Америку ніколи не було б відкрито, якби Колумб тільки й мав, що ніздрі. Друже Стріло, чи бачили ви коли отаку річ?

Індіанець обернувся, зиркнув на компас, якого Кеп тримав так, щоб не збитися з шляху, і поважним тоном відказав:

— Око блідолицих. Тускарора бачити у голові. Нехай Солона Вода (так індіанець величав свого супутника) зараз тільки дивитися, не говорити нічого.

— Він каже, дядечку, що нам краще б помовчати; певне, остерігається людей, з якими маємо зустрітись.

— Та то вже є такий індіанський спосіб іти на квартири. Бачиш, він оглянув запал своєї рушниці. То й мені не завадило б поглянути на те ж саме в моїх пістолях.

Нічим не виказуючи своєї тривоги від цих приготувань, до яких вона вже звикла за довге подорожування, Мейбл ішла легким і пружним кроком, як і тускарора, не відстаючи від чоловіків. Перші півмилі вся обачність зводилася до суворої мовчанки, та з наближенням

---

¹К а б е л ь т о в — морська одиниця довжини. Англ. кабельтов — 183 м, амер. кабельтов — 219 м.

до місця, де, за всіма розрахунками, мало бути багаття, стала потрібна більша обережність.

У такому лісі, звичайно, не багато охопиш поглядом, хіба тільки прямі й високі стовбури дерев. Кожна деревина тут виробила собі шлях до сонця, і під листяною запоною можна було йти, мов через незоре природне склепіння, що трималося на міріадах грубих колон. Ці колони, чи дерева, часто-густо служили сховом шукачеві пригод, мисливцеві чи й ворогові; отож що ближче Гостра Стріла підходив своїми пружними кроками до того місця, де, як підказували йому досвід та безпомилкові чуття, мали бути невідомі, його хода ставала легшою, погляд — пильнішим, а сам він ще старанніше ховався.

— Глянь, Солона Водо,— переможно сказав індіанець, вказуючи одночасно на провіт серед дерев,— багаття блідолицих.

— Клянусь Всевишнім, чолов'яга має рацію! — буркнув Кеп.— Он вони, порозвалювалися собі спокійнісінько і жеруть, немовби в каюті трипалубника.

— Гостра Стріла має рацію лише наполовину,— шепнула Мейбл,— бо там двоє індіанців і тільки один білий.

— Блідолиций,— промовив тускарора, показуючи два пальці,— червоношкірий,— показуючи один.

— Ну, звідси не скажеш, хто з вас має слухність, а хто ні,— втрутився Кеп.— Один з них на сто відсотків білий, та ще й гарний молодик, жвавий та вельми статечний; інший — червоношкірий настільки, наскільки фарба та природа могли його таким зробити; а третій оснащений тільки наполовину — ні бриг, ні шхуна.

— Блідолиций,— повторив Гостра Стріла і підняв два пальці.— Червоношкірий,— і показав один палець.

— Певне, так воно і є, дядечку, бо індіанцеве око, здається, ще не схибило жодного разу. Та нині треба хутчій дізнатися — друзі вони чи вороги. Чого доброго, ще французи.

— Один окрик одразу пояснить нам усе,— промовив Кеп, — Тільки стань ось за це дерево, Магнітику, а то коли б замість відповіді негідники не пальнули бортовим залпом. Зараз я з'ясую, під яким прапором вони плавають.

Дядько приклав долоні рупором до рота і тільки хотів було видобути обіцяний окрик, як Гостра Стріла зупинив його помахом руки.

— Червона людина — могіканин,— промовив тускарора.— Добре. Блідолиці — інгізі.

---

¹ І н г і з и — індіанська спотворена назва англійців.

— Божественні вісті!—прошепотіла Мейбл, якій не дуже до смаку була кривава сутичка у темній глушині.— Ходімо ж хутчій до них, дядечку, й оголосимо себе друзями.

— Добре,— погодився тускарора.— Червоношкірий — холодний і знати; білолиций — запальний і стріляти. Хай скво¹ піде.

— Що-о? — вигукнув приголомшений Кеп.— Щоб мій Магнітик пішов у розвідку, а ми, два здорових гевали, стояли в дрейф² й спостерігали, як то він причалюватиме до берега? Якщо я погоджусь на це, то...

— Дядечку, та мудріше й не придумати,— перепинила його щира дівчина.— Я аніскілечки не боюся. Жоден християнин не наважиться стріляти, побачивши жінку, яка простує до нього. А крім того, моя присутність буде запорукою миру. Тож хай буде так, як запропонував Гостра Стріла, і все буде гаразд. Вони ще й досі нас не запримітили, тому моя поява не зчинить серед них переполоху.

— Добре! — відказав Гостра Стріла, відверто схвалюючи відважність Мейбл.

— Це не по-моряцькому,— заперечив було Кеп.— Але тут, у лісі, хто його знає... Коли ти гадаєш, Мейбл...

— Та що ви, дядечку, я переконана, що нема ніякої причини боятися, та й ви тут поруч — захистите, коли що.

— Ну, добре, візьми тоді пістоля...

— Ні, краще покластися на свою юність і тендітність,— відказала дівчина, усміхаючись, й густо зашарілася від хвилювання.— Найкращий захист для жінки перед лицем чоловіків-християн — це кликати їх на захист. Я ніколи не мала справи зі зброєю і хочу все життя обходитися без неї.

Дядько більше не заперечував, і Мейбл, отримавши застережливі настанови тускарори, зібралася з духом і вирушила сама до людей, що сиділи біля багаття. Хоч серце дівчини й калатало в тривозі, проте вона ступала впевненим кроком, і ніщо, здавалося, не виказувало їй вагання. У лісі панувала мертва тиша, бо ті, до кого підходила Мейбл, були настільки зайняті вдовolenням свого великого природного апетиту, себто голоду, що не могли й на мить відірвати своїх очей від цієї важливої справи. Проте, коли дівчина, підійшовши до багаття футів³на двісті, раптом наступила на суху гілку, яка ледь

---

¹ С к в о (*індіан.*) — жінка.

² Стояти в дрейф і — стояти непорушно на місці.

³ Ф у т — англійська міра довжини (біля 30,5 см).

чутно хруснула, індіанець, що його Гостра Стріла охарактеризував як могіканина, та другий супутник — той, чия особа була такою двозначною, скочили на ноги зі швидкістю думки. Обидва кинули погляди на рушниці, що стояли обперті об дерево, але, побачивши дівочу постать, навіть не потяглися до зброї. Індіанець щось промовив своєму товаришеві, а потім знову сів і, ніби нічого й не трапилося, спокійно продовжував собі їсти. Тим часом білий навпаки — полишив вогнище і попрямував назустріч дівчині. Коли він підійшов ближче, Мейбл побачила, що матиме справу з людиною одного з нею кольору шкіри, хоч убрання його було такою дивовижною мішаниною одягу двох рас, що треба було підійти ближче, аби переконатися в тому, хто він. Зовні він був людиною середніх років, з відкритим, чесним та простодушним обличчям, яке не можна було назвати гарним і яке тієї ж миті переконало дівчину, що їй ніщо не загрожує. І все ж вона зупинилася, підкоряючись законові власних звичок (якщо не законові природи), який не дозволяв їй за обставин, у яких вона зараз опинилася, надто вільно йти назустріч невідомому іншій статі.

— Не бійтеся нічого, молода жінко, — промовив мисливець, бо, судячи з одягу, за когось іншого його не можна було прийняти. — Ви натрапили у цій глушині на християн і таких, які вміють належно обійтися з кожним, хто схильний до миру й справедливості. Мене вельми добре знають усі в цих краях; може, одне з моїх імен і ваших вух сягнуло. Французи та червоношкірі по той бік Великих озер називають мене *La Lonque Carabine* — Довгий Карабін, а могікани — це справедливе і чесне плем'я, власне, залишки від нього — Соколиним Оком, тоді як солдати й лісовики по цей бік озер звать мене Слідопитом, позаяк ще не траплялося й разу, щоб я не відшукав один кінець сліду, коли мінг¹ а чи друг, що потребував мене, стояв на іншому кінці сліду.

У цих словах не було хвастощів, а тільки чесна впевненість людини, яка добре знала, що, хоч яким би ім'ям її називали, червоні та її за свої вчинки їй не доведеться. На Мейбл його слова подіяли, мов блискавка. В ту мить, як дівчина зачула його останнє прізвисько, вона аж сплеснула в долоні і палко повторила це слово:

— Слідопит?!

---

¹ Так делавари прозвали індіанське плем'я гуронів, яке у XVIII ст. жило на берегах озер Онтаріо та Гурон і по річці Святого Лаврентія. Гурони вели війни з делаварами і підтримували французів під час англо-французьких воєн за володіння у Північній Америці у 50-х–60-х роках XVIII ст.

Мейбл зібралася з духом і вирушила сама до людей, що сиділи біля багаття.